

Leidingdeel Jozua - Schets 7

Het afscheid – Jozua 23 en 24

A) Doel

1. *Betekenis benoemen*

Jozua neemt afscheid van het volk. Dat doet hij ten eerste door te vertellen over de weldaden die de Heere aan het volk heeft bewezen. Vervolgens vraagt hij het volk of ze de Heere willen dienen en vertelt hen al de consequenties die daaraan verbonden zijn: de Heere dienen betekent breken met de afgoden en breken met de wereld.

2. *Actualiteit aangeven*

Ook wij moeten leren dat we niet de Heere en de wereld kunnen dienen. Al snel vervallen we dan in een halfslachtig christendom. Door Jozua's toespraak worden we met de neus op de feiten gedrukt: het is onmogelijk om God te dienen en de afgoden. Kies vandaag wie je wilt dienen!

3. *Christus centraal stellen*

Jozua vertelt over de trouw die de Heere aan Zijn volk heeft bewezen. Ook wij kunnen in de Bijbel lezen over de weldaden die Christus aan de wereld heeft bewezen. Hij is Het Die voor ieder die Hem vreest, de toegang tot het hemelse Kanaän geopend heeft.

B) Achtergrondinformatie

Deze hoofdstukken vormen de afsluiting van het Bijbelboek. In hoofdstuk 23 bemoedigt Jozua de oudsten van het volk: ze hebben gezien wat de Heere heeft gedaan. Hij heeft Zijn beloften vervuld. Daarom moeten de oudsten ervoor zorgen dat ze bij de Heere blijven. Hij waarschuwt de oudsten ook: zonder de hulp van de Heere zijn ze het land zo weer kwijt.

In hoofdstuk 24 wordt heel het volk in Sichem verzameld. Jozua vertelt het volk over de weg die God met Zijn volk gegaan is, over de beloften die Hij heeft vervuld, over de gevaren waaruit Hij hen heeft verlost en over het land dat Hij hen heeft gegeven. Dan vraagt hij het volk of het de Heere, deze God, wil dienen. Het volk antwoordt al te snel dat het de Heere wil dienen. Jozua vraagt het nog eens en vertelt de consequenties die het dienen van de Heere heeft, maar weer stemt het volk in: het wil de Heere dienen. Dan sluit Jozua een verbond met het volk.

Aan het eind van hoofdstuk 24 wordt Jozua's dood beschreven: hij heeft zijn werk gedaan en hij werd begraven in het land dat nu zijn erfelijk bezit was. Ook de botten van Jozef worden begraven, in Sichem. De botten die de hele woestijnreis lang meegedragen waren, konden nu eindelijk

begraven worden in het beloofde land. Als laatste worden de dood en begrafenis van Eleazar beschreven, hij was de hogepriester en had Jozua geholpen met de verdeling van het land.

Suggesties voor verdieping:

- **Bijbel:** Gen. 12; Gen. 35:4; Gen. 50:24-26; Exodus 13:19
- **Geloofsbelijdenis:** Formulier voor de geloofsbelijdenis
- **Literatuur:** Ds. P. den Butter – Jozua. Boek van Gods trouw
Ds. D.J. Budding – Wat is het doel van mijn leven? Vragen rondom belijdenis doen, bekering en avondmaal

C) Suggesties voor de avondinvulling

Niveau 1	Niveau 2
Alternatieve startopdracht Maak een tijdbalk van alle gebeurtenissen in het boek Jozua.	Alternatieve startopdracht De tekst van vandaag gaat over Jozua's afscheidstoespraak. Schrijf in groepjes een aantal punten op die je denkt dat er voorkomen in Jozua's afscheidstoespraak. Leg die punten eens naast de tekst (Jozua 23:2-16)
Bijbel <i>Laat deze vragen altijd aan de orde komen</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heeft het volk zich gehouden aan wat het heeft beloofd aan Jozua? 2. Waarom richt Jozua een gedenkteken op? 	Bijbel <i>Laat deze vragen altijd aan de orde komen</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Waarom wordt het boek Jozua met drie begrafenissen afgesloten?
Keuzevragen Vraag 1, 3, 4, 7, 8, 9	Keuzevragen Vraag 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9
Overige verwerking Zoek in de Bijbel andere teksten op waarin het volk van God wordt gevraagd een keuze te maken voor Hem en tegen de afgoden. www.lcj.nl/verwerkingplus16	Overige verwerking Zoek in de Bijbel andere teksten op waarin het volk van God wordt gevraagd een keuze te maken voor Hem en tegen de afgoden. www.lcj.nl/verwerkingplus16

D) Antwoorden en suggesties

Vraag 1

Jozua 23:1-16: Jozua roept de leiders van het volk bij elkaar om hen toe te spreken. Jozua vertelt hen over Gods trouw en geeft hen vervolgens de opdracht om bij Hem te blijven. Want als het volk wegloupt bij Hem, zal God hen verlaten.

Jozua 24:14-28: Jozua geeft het volk de keuze of het de HEERE wil dienen. Het volk antwoordt dat het de HEERE wil dienen, vanwege wat Hij voor hun voorgelacht en voor hen heeft gedaan. Dan zegt Jozua dat het volk de HEERE niet kan dienen en dat God hen zal straffen als ze Hem verlaten. Het volk antwoordt echter dat het toch de HEERE zal dienen. Dan maakt Jozua een verbond met het volk, waarvan het volk zelf getuige is en hij richt een gedenkteken op, zodat het volk nooit zal vergeten wat het heeft beloofd.

Vraag 2

- Vloek en oordeel komen ook in het Nieuwe Testament voor: de Heere Jezus Zelf waarschuwt als geen ander voor de hel en haar verschrikkingen (Matt 13:40-42; 18:6-9; 22:13; 24:51; 25:30 etc.)
- Nadenken over het oordeel van God is belangrijk. Daardoor besef je je eigen zonde, waardoor je de Heere Jezus steeds meer nodig krijgt.
- Wij zijn allen gevallen in Adam. De gevolgen van die val zijn dus onze eigen schuld. Dat wil niet zeggen dat iedere tegenvaller in jouw leven een concrete zonde als directe oorzaak heeft.
- God is genadig voor hen die Hem vrezen. Als Christus niet jouw Middelaar is, is er alle reden om bang te zijn voor het oordeel. Maar als je gelooft in Hem, schenkt Christus jouw Zijn volkomen genoegdoening, gerechtigheid en heiligheid (HC 60). dan is er geen reden om bang te zijn voor Zijn oordeel.

Vraag 3

- Tijdens de belijdenis van het geloof, tijdens het zingen van psalmen, door instemmend te luisteren naar een preek, de gebeden, etc.

Vraag 4

- De Heere dienen is niet makkelijk. Calvijn zei dat ons hart een 'afgodenfabriek' is.

Vraag 5

- Als jouw voorgelacht God diende is dat een grote zegen. Als je kijkt naar je opa, oma, vader of moeder die de Heere diende of dient, kun je daar heel veel van leren.

- c. Wij vergeten al snel het belang van het geloof van ons voorgelacht. Van Jozua kunnen we leren hoe belangrijk en mooi het is dat de geslachten voor ons geloofd hebben en dat zij niet beschaamd zijn geworden. We kunnen ervan leren hoe zij God gediend hebben. De Heere is nu nog steeds Dezelfde. Hij vraagt ons nog steeds om Hem te dienen en wil ook nog steeds dezelfde God voor ons zijn.

Vraag 6

Jozua: hij heeft de vijanden van het volk verslagen, het land ingenomen en het land onder de stammen verdeeld. Er is nu rust en vrede in het land en daar heeft de Heere hem voor gebruikt. Hij heeft ook opnieuw de wet van God voorgelezen en hen op het hart gedrukt om de Heere te dienen.

Jozef: hij was het die er voor had gezorgd dat de Israëlieten in Egypte waren gekomen, om te overleven. Op zijn sterfbed zei hij tegen zijn broers dat ze zeker terug zouden keren naar het beloofde land. Ook vroeg hij aan hen om zijn beenderen mee te nemen als het zover was en of ze in Kanaän begraven mochten worden. Zo werden Jozefs beenderen tekenen van de zekerheid van de terugkeer naar Kanaän. De hele woestijnreis werden ze meegebracht en nu konden ze eindelijk begraven worden, want het volk was in het beloofde land.

Eleazar: hij was de opvolger van Aäron en had Jozua geholpen met de verdeling van het land.

Vraag 7

- a. Met de dood van Mozes en de roeping van Jozua.
- b. In Jozua 1 wordt Jozua geroepen en wordt het bevel gegeven tot inname van het land. In Jozua 2-8 wordt de inname van het land beschreven. In Jozua 9-22 wordt de verdeling van het land beschreven. In Jozua 23-24 worden het afscheid en de dood van Jozua beschreven en wordt het Bijbelboek afgesloten.
- c. Na Jozua's dood volgde een periode van wanorde en richters, van een steeds weer weglappend volk en van een trouwe God, van straf en genade.

Vraag 8

- a. Door Jozua vervulde God Zijn beloften. Jozua offert op de Ebal en Jezus offerde Zichzelf op Golgotha. Jozua mocht het volk lijden in de strijd tegen de vijanden. Zo verlost ook Jezus Zijn volk van zijn vijanden. Jozua's afscheidsrede lijkt op de Jezus' spreken: het is eerlijk onderwijs. Je kunt niet twee goden dienen.
- b. Jozua's werk was niet volkomen, terwijl de Heere Jezus de beloften volkomen vervulde. Jezus' offer was volkomen, Jezus verlost Zijn volk volkomen van zijn vijanden etc.
- c. Jozua veroverde Kanaän en zorgde dat Gods volk er kon wonen. Door het offer van de Heere Jezus is er plaats bereid in het hemelse Kanaän voor allen die Hem vrezen.

- d. Gods kinderen kunnen en mogen ernaar verlangen opgenomen te worden in de hemelse heerlijkheid. Mooi als een jongere daar ook naar mag verlangen.

Vraag 9

Sichem speelt een grote rol in het boek Jozua. Ten eerste in Jozua 8:30-35. Op de berg Ebal, vlakbij Sichem, wordt een altaar gebouwd waarop wordt geofferd. Na de offerceremonie wordt er op het altaar een afschrift van de wet van Mozes geschreven. Dan moet het volk zich verdelen over de bergen Ebal en Gerizim, aan beide kanten van Sichem. Dan leest Jozua de wet voor, daarna vervloekingen, daarna zegeningen. Alle woorden die Mozes heeft geboden voor te lezen, worden voorgelezen. Zo wordt het verbond vernieuwd.

Ook de tweede keer dat Sichem voorkomt in het boek Jozua is er sprake van een verbondsvernieuwing. In Jozua 24 vraagt Jozua het volk of ze de Heere willen dienen en niet hun afgoden. Het volk antwoordt tot twee keer toe dat het dat wil. Daarna wordt het verbond vernieuwd.

De derde keer dat Sichem in Jozua voorkomt, heeft weer te maken met het verbond. De botten van Jozef worden in Sichem begraven. De botten die representeerden dat het volk Israël terug zou keerden naar het beloofde land, kunnen nu, in Sichem, de grond die Abraham kocht, begraven worden.

Sichem ligt een aardig eind boven Jeruzalem, in de buurt van Samaria.

E) Extra voorbereiding

- Zorg voor papier en schrijfmateriaal voor de tijdbalk.